

**DE INEFFABILI
TRINITATIS
MYSTERIO ORATIO
HABITA IN SACELLO
PONTIFICIO AD...**

Antonio Prati, Valenti Gonzaga

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1925

History in Zacher's Pontifical

AD SANCTISSIMUM

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PONTIFICAL

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

AD SANCTISSIMUM

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

(III)

SANCTISSIMO PATRI
BENEDICTO XIV.
PONT. MAX.

ANTONIUS PRATI
FELICITATEM.

RATIONEM *de Sanctissimo* TRINITATIS
Mysterio Te humanissime audien-
te a me pronunciatam ad pedes
A 2 *Tuos*

Tuos provolutus Tibi sisto , BEATISSIME PATER : Quod vero quæ Ipse excepisti auribus , eadem Tuis subicere oculis ausus sim , ne quis me temere fecisse reprehendat , de mea quadam spe haud fortasse prorsus inani Tibi confitebor . Nam quas res Oratio hæc impolita quamvis & inelegans continet , valde cum dignitatis Tuæ gloria implicitas quum viderim , easdem Tibi jucundas certe futuras judicavi . Ego enim sæpius animadverti tabulis vel rudibus , ac prope etiam vetustate oblitteratis nihil antiquius esse plerisque , nihil carius , quod illustrium Majorum vultus , ac magnanima domi vel militiæ gesta

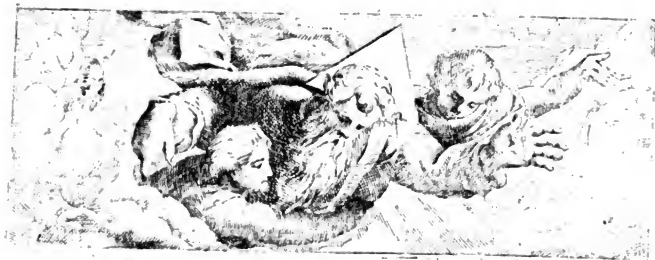
sta iisdem exhibeant, etsi longe ipsi, qui illis delectantur, ab eorum vestigiis aut defleunt, aut constunt. Atqui non corporis, sed imaginem animi virtutisque Patrum incomptam illam quidem, aliquam tamen exprimit inconcinna huiusmodi Scriptiuncula. Quam profecto si vel cursim lustraveris, aliquam procul dubio in ea speciem maximarum virtutum Tuarum expressam invenies. Etenim in Te etiam, qui Tibi virtutes Petri imitandas proposuisti, caritas illa incredibilis spectaculo est, qua Gregem Tibi commissum doctrina pascis ac pietate, & divino quodam robore animi a calamitatibus pro-

(VI)

*hibes, ac tueris. Hæc igitur, quæ me
impulerunt, BEATISSIME PATER,
ut paginam hanc meam Tibi nun-
cuparem, eadem quoque, ut ad Te
deferam, extimulant: quod dum
facio, & sanctissimos pedes Tuos
deosculor, Tua me Apostolica Be-
nedictione auctum iri confido.*

ORA-

ORATIO.

ETSI, BEATISSIME PATER, quotidiano fere omnium sermone victoriæ usurpari solent præclarissimæ ab invicta Christi Sponsa Ecclesia ex scelestissimis hostibus reportatæ, qui per summum flagitium in adorandum Sanctissimæ TRINITATIS Sacramentum olim undique insurrexerunt: tamen hodie, quo impense arcanum adeo mysterium colimus, si dicendo singulas persequer, non injucundam fane supremo Sacrorum Antistiti, augustissimoque huic Confessui rem me facturum minime dubitaverim. Dulce est enim eorum iterum atque iterum meminisse, quorum memoria cum egregia
 no-

(VIII)

nominis nostri, virtutisque prædicatione conjuncta est. Nam quemadmodum insignia Majorum decora in Nepotum etiam laudem cedunt, ac dignitatem: ita si priscis Christianæ Religionis Assertoribus gloriosissimum fuit, immaculatam intactamque ab impiorum machinationibus Ecclesiam posteris reliquisse; nobis etiam sic eandem accepisse pulcherrimum est; ac proinde suave, magnanimas Patrum repetere animo dimicationes, monstrorumque modo ex Libyæ, modo ex Asiæ latebris, ac vel ipso e Fidei sinu in venerandam TRINITATEM erumpentium clades funestissimas. Nostra est profecto laus triumphatorem suum ab Ægypto Athanasium, ab Galliarum Ecclesia Hilarium e prælio reverentem plausibus exceptos, sordidatas ad reditum Eusebii ab Italia vestes fuisse immutatas: nostra semper feretur, ac prædicabitur gloria ab integerrimis Ecclesiæ Patribus tot Conciliis belluas adversus Dei TRINITATEM furentes edomitas fuisse, atque prostratas: Arium vero turpissime extinctum, diminutum capite Valentinum, Servetum flammis consumptum, perniciosissimam denique hujusmodi hominum pestem ubique terrarum exagitatam, omnibus exterminatam oris quum recordamur, nostra etiam menti subeunt

Hieron. adversus Lucifer.

(IX)

eunt trophæa , nostra monumenta , nostri triumphi . At vero , quoniam haud per tempus licet singula sermone complecti , apud Beatissimum Petri Successorem quum dicam , reliquis prætermiſſis , ad illum dumtaxat triumphum fas mihi sit orationem convertere , quem Petrus ipse de Primogenito Sata-
 næ in Divinam TRINITATEM insaniente primum reportavit . Intelligitis , de quo loquar ; neque enim vos fugit Samaritanus Magus ille fraudum , ac scelerum artifex iniquissimus , qui eo processit amentia , ac furoris , ut se modo TRINITATEM (haud maximo sine horrore id queo dicere) modo Filium Divinum incredibili , ac prorsus horrenda temeritate jactaret ! Quod quidem immane mendacium rudi adhuc , atque incautæ credentium concioni ut persuaderet , infandis Inferorum artibus instructus vel cum ipso Petro certamen inire , coram ipso Apostolorum Principe volatum moliri non exhorruit . Utinam populi frequentiam , pugnamque in luce illa Petro , atque Ecclesiæ fortunatissima , infelicissima teterrimo Fraudatori commissam ita vobis exprimere , dicendo possem , ut eam prope oculis cerneretis ! Justissime quidem in caput execrabile singulos excandescences viderem , quum genti imperita , insanæque , ac diro ea tempesta-

*S. Ignat. Mar.
Epist. ad Trall.*

*Irenæus lib. 1.
cap. 20.*

*Augustin. Epist.
86. ad Casulan.*

te

*Maxim. Taur.
in Nat. Apost.
serm. 7.*

te Romæ imperanti Monstro se ad Patrem
tamquam Filium ascensurum audacissime
promitteret: simulque animo atque oculis
in Petrum defixis, ac nutu eundem quasi extimulantes aspicerem, ut os impurissimum obstrueret perditissimo homini, eumque a nefariis ausis deterreret. Attamen nihil omnino dementibus illius vocibus Apostolum commoveri promissisque inanibus vidissemus; optime enim ipse noverat, quid sua interesset. Pugnandum sibi erat, ut triumpharet, atque homo profligatissimus ut caderet, volaret antea oportebat. Itaque hinc cernere esset flagitiorum omnium Auctorem a solo sensim recedere, mox altius tolli, jam demum rapido ascensu turres ultra evadere, sublimiores æris regiones petere; clamare circum, plaudere, infremere multitudinem. Illinc vero se ad terram veritatis Magistrum demittere, in preces ire; ne impunem Deus execrandam temeritatem pateretur, ne inultum Verbi honorem, totiusque TRINITATIS decus relinqueret, ne tot Gentes hujusmodi fraudibus irretitæ in errorem miserrime abriperentur: Rueret fraudum Inventor flagitiosissimus; ita tamen rueret, ut iisdem risui esset ac ludibrio, quibus jam fuerat admirationi. Atque ita sanè factum est: Cum enim foedissimus mor-

*Clem. Roman.
Const. 9. cap. 9.*

(XI)

mortalium tartareis elatus dolis subjectas ex
alto Gentes irrideret animo deceptas , Pasto-
remque summum despiceret prostratum hu-
mi , in preces effusum , volatu extemplo ab-
rupto , serpens veluti rapacis ungue volucris
elapsus præcipitavit : machinamenta enim
superbiæ victa sunt demissarum precum sim-
plicitate , & fervida prior ascendit ad Domi-
num Petri oratio , quam temerarius Simonis
volatus . Tum vero ruentem , ac gravi in sa-
xum casu illisum , cruribus , capite perfractum ,
trahentem ægre corpus , seque ignominia
subducentem dicteris , contumeliis insectan-
tur , quem plausu se modo per aera tollentem
prosecuti sunt . Abi nunc ad Patrem vere-
tuum , ad perfidissimum Spiritum illum , qui
te maximo in periculo certantem dereliquit ;
sic eat quicumque , aut in sanctissimum hoc-
ce Fidei mysterium , aut in cetera intemerata
Christi Sacramenta ex ultimi Septentrionis
antris perduellis emergit . Et pessum ibit cer-
te ; Quid enim in tam magno , ac fausto die
non sperandum tanto præsertim Ecclesiæ Pa-
store ? Humiles Principis Apostolorum preces
bacchantem in unum trinumque Deum bel-
luam præcipitem dederunt : Preces rursus ,
atque admiranda Petri Successoris demissio
fremescentes omnes in Christianam doctrinam
be-

*Maxim. Taur.
ibidem .*

*Arnobius ad-
vers. Gent. lib.
2.*

bestias prosternent, ac mala simul omnia, queis luctuosissimis hisce temporibus premimur, exterminabunt. Vidimus Eum omnes per compita, & vias, quum Ipse sit innocens, ad Tempia pedibus gradientem, iram divinam a populo suo deprecaturum, & quanta, Deus immortalis, cum pietate vidimus! Videbimus etiam Tempia eadem, videbimus profecto lætas inter voces Gentis ex ore belli, calamitatumque faucibus ereptæ repetentem Uni Trinoque Deo pro tanto beneficio gratias relaturum. Id eximia Ejus integritas, Ejusdemque piissima sacri hujus Collegii imitatio sperare jubet, ac TRINITAS præcipue ipsa Sacratissima, cujus hætenus triumphos commemoravimus, cujus Omnipotentiam, Sapientiam, Amorem hodierno peculiari cultu in tribus distinctis Personis, unoque Deo veneramur.

F I N I S.